

عامل‌هایی مؤثر بر انگیزه دانش‌آموزان روستایی کرمانشاه و روانسر برای ادامه تحصیل در هنرستان کشاورزی

عادل نعمتی^{۱*}، نشمیل افشار زاده^۲، شهرام مقدس فریمانی^۳، غلامرضا صادقی^۴

۱- عضو هیات علمی بخش تحقیقات اقتصادی اجتماعی و ترویج کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرمانشاه، ایران
۲- کارشناس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه، کرمانشاه، ایران.
۳- استادیار موسسه ترویج و آموزش کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.
۴- کارشناس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرمانشاه، ایران.

چکیده

هدف کلی این پژوهش بررسی عامل‌های مؤثر بر انگیزه دانش‌آموزان دوره اول متوسطه روستایی برای ادامه تحصیل در هنرستان کشاورزی بود. این تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی، از دید شیوه‌ی گردآوری داده‌ها، پیمایشی و از لحاظ امکان کنترل متغیرها از نوع علی-ارتباطی است. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان پایه نهم پسر و دختر روستایی در شهرستان‌های کرمانشاه و روانسر در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ (N=۳۴۵۵) بودند. حجم نمونه با استفاده از جدول تعیین حجم نمونه بارتلت ۳۵۰ تن تعیین شد و نمونه‌گیری نیز با روش تصادفی طبقه‌ای با انتساب متناسب انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بود. روایی و محتوایی پرسشنامه را گروهی از استادان و متخصصان تأیید کردند. برای دستیابی به پایایی ابزار پژوهش، آزمون مقدماتی انجام گرفت و ضریب آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف پرسشنامه بین ۰/۷۲ و ۰/۹۲ به دست آمد. یافته‌های تحقیق نشان داد که ۲۱/۱ درصد از دانش‌آموزان نگرش مثبتی به ادامه تحصیل در هنرستان‌های کشاورزی داشتند. ضریب همبستگی بین متغیرهای تحقیق نشان داد که بین ویژگی‌های فردی، عامل اجتماعی، عامل سیاسی، عامل اقتصادی، چالش طلبی و تحمل ابهام رابطه مثبت و معنی‌داری با انگیزه دانش‌آموزان روستای برای ادامه تحصیل در هنرستان‌های کشاورزی وجود داشت. نتیجه تحلیل رگرسیون ترتیبی نشان داد که متغیرهای عامل اجتماعی، عامل سیاسی، تجربه کار کشاورزی، احساس تعلق به روستا، میزان رضایت از زندگی در روستا، علاقه مندی به کار کشاورزی نقش مثبت و عملگرایی و عامل اقتصادی نقش منفی در احتمال انگیزه دانش‌آموزان روستایی نسبت به ادامه تحصیل در رشته کشاورزی داشتند.

نمایه واژگان: انگیزه تحصیل، هنرستان‌های کشاورزی، دانش‌آموزان روستایی

نویسنده مسئول: عادل نعمتی

رایانامه: nematiadel@yahoo.com

دریافت: ۹۹/۳/۱۰ پذیرش: ۹۹/۴/۲

مقدمه

با توجه به اینکه بخش عظیمی از جمعیت کشورهای جهان سوم در روستاها زندگی می کنند، اهمیت توسعه روستایی و نقش حیاتی آن در توسعه و پیشبرد این کشورها بر هیچ کس پوشیده نیست و کارشناسان و دست اندرکاران تحقق این توسعه را بیش از هر چیز در گرو توسعه منابع انسانی می دانند (دانش مهر و احمدش، ۱۳۸۸). هدف های اصلی توسعه روستایی را می توان چنین برشمرد ۱- بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائیان و تهیدستی زدایی ۲- بهبود بهره وری، افزایش اشتغال، تأمین حداقل غذا، مسکن و بهداشت ۳- افزایش تولید و کاهش بیکاری، توزیع مناسب درآمد و عدالت اجتماعی در بیشتر کشورها به ویژه کشورهای جهان سوم و در حال توسعه که کشور ما نیز در زمره آنهاست (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۰). کارکردهای ویژه ی اقتصادی- اجتماعی بخش کشاورزی را در کشورهای در حال توسعه به یک بخش دارای موقعیتی ممتاز تبدیل کرده است. بدیهی است توسعه ی بخش کشاورزی تنها با تزریق سرمایه و فنآوری به این بخش تحقق نمی یابد، این امر فرآیندی چند بعدی است که عامل های بسیاری از جمله عامل انسانی در آن نقشی غیرقابل انکار دارد. در بخش کشاورزی ایران نیز توسعه ی منابع انسانی به عنوان فراهم آورنده و مدیریت کننده دیگر منبع ها از ضروری ترین نیازهای این بخش به شمار می آید. این امر به ویژه با توجه به کم سوادی و سالخوردگی نیروی انسانی در این بخش از یک سو و فرصت های شغلی بسیار موجود در بخش یادشده و بخش های پیشین و پسین آن ازدیگرسو اهمیتی حیاتی دارد (اسفندیاری، ۱۳۸۸). التزام کشورهای در حال توسعه به حفظ جوانان روستایی در روستا و اشتغال آنان به حرفه-

کشاورزی فرصت های محدود را برای اشتغال جوانان روستایی به وجود می آورد و این در حالی است که عامل هایی چون تحصیلات، رسانه ها و گردشگری روستایی به ارتقای سطح آرزوها و گرایش های جوانان روستایی و افزایش فاصله آن با فرصت های موجود برای اشتغال آنها منجر می شود که سرانجام، به ترک هرچه زودتر روستا و مهاجرت به کلان شهرها خواهد انجامید (سامبرگ، ۲۰۰۶). در این میان نقش نظام آموزش متوسطه ی کار دانش کشاورزی و هنرجویان آن به عنوان یکی از تأمین کنندگان نیروی انسانی ماهر و توانمند قابل توجه است. بحث توانمندسازی نیروی انسانی بخش کشاورزی از این رو شایان توجه فراوان است که گزارش سازمان خواربار کشاورزی^۱ روند کاهشی سهم بخش روستایی و کشاورزی در تولید ناخالص داخلی طی بیست سال گذشته را نشان می دهد (فائو، ۲۰۱۴). منطقه های روستایی ایران به عنوان بستر اصلی فعالیت های کشاورزی کشور، زادگاه ۶۲۵،۷۳۰،۷۳۰ تن از جمعیت ایران است که ۲۵،۹٪ از جمعیت ۷۹۲۷۰۹۲۶ کشور را تشکیل می دهند (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵). این عدد و ارقام نشان می دهد که با اندکی اغماض می توان گفت حیات اقتصادی حدود ۲۵ درصد از کل جمعیت کشور بطور مستقیم به بخش کشاورزی پیوند خورده است. اگر تنگناهایی چون تهیدستی روستایی، مهاجرت به شهرها، تخریب منابع طبیعی، تشکیل کلونی های فقیرنشین در حاشیه کلان شهرها و... که می توانند نتیجه مستقیم یا غیرمستقیم کم توجهی به بخش کشاورزی باشند مورد تحلیل قرار گیرند، میزان اهمیت منطقه های روستایی و بخش کشاورزی آشکارتر خواهد شد. چرا که کارکرد اصلی منطقه های روستایی در جهان سوم از جمله ایران

1. Food and Agricultural Organization(F.A.O)

کشاورزی است. این بخش به دلیل تأثیر ویژه آن بر اشتغال تعدیل تهیدستی و درآمد، امنیت غذایی و خودکفایی از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است (میرلطفی، ۱۳۸۹)، به نظر می‌رسد تولید اقتصادی و مهمتر از آن پایدار در حوزه کشاورزی، مستلزم جوان‌سازی جامعه بهره‌برداران و افزایش سطح دانش آنهاست. بدیهی است لازمه این امر ارائه آموزش‌های مهارتی به جامعه کشاورزی و تربیت نیروی انسانی کارآفرین و آموزش دیده است که خود ارتباطی تنگاتنگ با انگیزه جذب در مرکزها و مشاغل کشاورزی و عامل‌های مرتبط با آن دارد، این امر به ویژه از آن رو که توسعه اقتصادی و اجتماعی روستا با افزایش سطح درآمد و کیفیت زندگی مردم روستا از جمله هدف‌های اساسی برنامه ششم توسعه در ارتباط با منطقه‌های روستایی بیان شده دارای اهمیت جدی است. از این رو مطالعات پرشماری در ارتباط با انگیزش و عامل‌های مؤثر بر آن انجام پذیرفته است که در زیر به نتایج برخی از آنها در زمینه مورد بررسی اشاره می‌شود. مخت و همکاران در پژوهشی با عنوان «بررسی عامل‌های مؤثر بر انگیزه جوانان روستایی برای انتخاب مشاغل کشاورزی (مطالعه موردی: شهرستان گنبد کاووس)» می‌نویسند: بین پیشینه کشاورزی والدین، تملک زمین آبی، علاقه به شغل کشاورزی و ویژگی‌های کارآفرینانه با میزان انگیزه جوانان روستایی برای انتخاب حرفه‌های کشاورزی، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این نویسندگان متغیرهای عملگرایی، چالش‌طلبی و تحمل ابهام را از مهمترین تبیین‌کننده‌های انتخاب مشاغل کشاورزی قلمداد می‌کنند (مخت و همکاران، ۱۳۹۴). علم‌بیگی و همکاران در نتایج پژوهشی با عنوان «نقش

مهارت‌های اشتغال در انگیزه تحصیلی دانشجویان کشاورزی مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)» نشان دادند انگیزه تحصیلی دانشجویان در شش بعد انگیزه نوظلبی و نوآوری، پایگاه حرفه‌ای، هیجانی، مالی، یادگیری و انگیزه کسب مدرک دسته‌بندی می‌شوند که در بین آنها انگیزه نوظلبی و نوآوری مهمترین بعد می‌باشند. نتایج همچنین گویای آن بود که داشتن مهارت رهبری به عنوان یکی از ابعاد قابلیت اشتغال مهمترین متغیر اثرگذار بر افزایش انگیزه تحصیلی دانشجویان بوده و از این رو تمرکز برنامه درسی بر ارتقای مهارت‌های رهبری گامی مؤثر بر بهبود انگیزه تحصیلی دانشجویان خواهد بود (علم‌بیگی و همکاران، ۱۳۹۵). رضانیان در بررسی خود با عنوان «سالخوردگی جمعیت شاغل در بخش کشاورزی ایران: دلایل و پیامدها» کمبود سرمایه‌گذاری در منطقه‌های روستایی و کشاورزی، نبودجاذبه‌های چشمگیر برای جوانان روستایی، سخت و طاقت‌فرسا بودن فعالیت‌های کشاورزی و نبود نظام تأمین اجتماعی در منطقه‌های روستایی و بخش کشاورزی را که به ویژه در نتیجه آن، نوعی احساس ناامنی برای روستاییان و کشاورزان به وجود می‌آید، از مهمترین عامل‌های گرایش نداشتن جوانان به حرفه کشاورزی برمی‌شمرد (رضانیان، ۱۳۸۰). آقاسی‌زاده در پژوهشی با عنوان «نگرش جوانان روستایی نسبت به کشاورزی و سنجش گرایش‌های شغلی آنان در منطقه بالاتجن قائم‌شهر و تبیین رسالت آموزشی ترویج» نشان داد سختی کار کشاورزی، آینده شغلی نامناسب، پایین بودن درآمد، نبود امکانات لازم برای کشاورزی، نبود امکانات در روستا، بی‌توجهی سیاست‌گذاران و دولت به کشاورزی و کمبود علاقه جوانان به

کشاورزی از مهمترین دلایل گرایش نداشتن جوانان به کشاورزی به شمار می‌آید (آقاسی زاده، ۱۳۷۵). نتایج پژوهش پورسینا و همکاران (۱۳۸۹)، با عنوان «عامل‌های مؤثر بر میزان انگیزه جوانان روستایی برای اشتغال به حرفه کشاورزی: مطالعه موردی روستاهای شهرستان کلاردشت» نشان داد بین خودپنداری، آشنایی با مرکزها و مؤسسه‌های کشاورزی، سطح تحصیلات، نگرش و سن با انگیزه‌ی جوانان روستایی رابطه‌ی معنی‌دار وجود دارد. همچنین میزان فراهم بودن فرصت‌های شغلی در روستا، خودپنداری، نگرش کشاورزان و سن تبیین‌کنندگان اصلی انگیزه نسبت به مشاغل کشاورزی به شمار می‌آید. جمشیدی و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان عامل‌های مؤثر بر نگرش دانشجویان کشاورزی دانشگاه محقق اردبیلی نسبت به اشتغال در منطقه‌های روستایی نشان دادند که نزدیک به ۵۵ درصد از دانشجویان نگرش مثبتی به اشتغال در منطقه‌های روستایی داشتند. همچنین بر پایه آزمون t دانشجویان پسر نسبت به گروه دختران و دانشجویان ساکن روستا نسبت به هم‌تایان ساکن شهر دارای نگرش به اشتغال روستایی مثبت‌تری بودند. بررسی نتایج تحقیق اسعدی و یعقوبی (۱۳۹۴) نشان داد، احساس ارزشمندی در روستا و گرایش اشتغال به کار در بخش کشاورزی نقش مثبتی در گرایش جوانان روستایی به سکونت و اشتغال در روستا داشته است. علی‌بیگی و همکاران (۱۳۹۱)، در پژوهشی با عنوان «بررسی عامل‌های تعیین‌کننده انتخاب شغل کشاورزی توسط هنرجویان هنرستان‌های کشاورزی استان کرمانشاه» نشان دادند از میان چندین متغیر وارد شده تنها دو متغیر سابقه اقامت در روستا و رشته تحصیلی که هنرجویان به منظور ادامه تحصیلات دانشگاهی

انتخاب خواهند کرد قادر به تبیین گرایش جوانان روستایی به انتخاب شغل کشاورزی هستند. موسایی و عمانی (۱۳۸۹)، به نقل از صادقی (۱۳۸۸)، می‌نویسند: بین موقعیت اقتصادی خانواده، میزان زمین زراعی، مکانیزاسیون و نگرش جوانان روستایی به فعالیت‌های کشاورزی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. این نویسندگان به نقل از اسکندری (۱۳۸۶)، میزان زمین زراعی و سطح تجربه جوانان در زمینه کشاورزی را از جمله عامل‌هایی می‌دانند که نقش مؤثری در ایجاد انگیزه جهت اشتغال جوانان روستایی در بخش کشاورزی داشته است. فرناندز و دیلمن (۱۹۹۷) و گلندینینگ و همکاران (۲۰۰۳)، می‌نویسند: تحقیقات نشان می‌دهد هر دو موضوع احساس تعلق به روستا و احساس رضایت از آن تأثیر شدیدی بر آرزوهای شغلی جوانان روستایی دارند. تریل و همکاران (۲۰۱۲)، در تحقیقات خود با تمرکز بر مکان‌های محوری متعلق به جوانان و تجربه‌هایی که به آنان حس تعلق به مکان‌های محلی می‌دهند. در شناسایی رابطه‌ها بین چارچوب روزمره و تغییرپذیری‌های گسترده مؤثر بر زندگی جوانان نشان دادند که مکان‌های اصلی و تجربه جوانان می‌توانند مشوقی برای واکنش جوانان به تغییرپذیری‌های جهانی باشد. بالیان و ننتی (۲۰۱۵)، در بررسی خود با عنوان «عامل‌های جمعیت‌شناختی مؤثر بر نگرش دانش‌آموزان متوسطه نسبت به کشاورزی در بوتسوانا» نشان دادند محل مدرسه، تصمیم دانش‌آموز به تحصیل یا کمبود تحصیل در زمینه کشاورزی، برنامه‌ی تحصیلی حال کنونی دانش‌آموز، سطح تحصیلات مادر، سطح درآمد خانواده و محل اقامت تأثیر قابل توجهی در نگرش دانش‌آموزان نسبت به کشاورزی دارند. هم‌اکنون مسئله انبوه جمعیت واقع در

سنین فعالیت به منزله یک واقعیت. بدیهی است می‌توان ریشه‌های این امر را در چالش‌های پرشمار پیش روی این بخش در نیروی انسانی غیرماهر آن جستجو کرده و در جهت تغییر مثبت دانش، بینش و مهارت آنان از طریق مرکزهای کار دانش کشاورزی همت گمارد. در چنین شرایطی نقش انگیزش به عنوان یکی از مهمترین محرک‌ها برای ورود و باقی ماندن هنرجویان در مرکزهای آموزش متوسطه کار دانش کشاورزی کلیدی و شایسته‌ی پژوهشی جدی خواهد بود. در سال‌های اخیر مرکزهای آموزش کشاورزی با مشکل جدی جذب دانش‌آموز روبه‌رو شده‌اند و استان کرمانشاه نیز به دلیل دارا بودن مرکز آموزش کشاورزی و هنرستان کشاورزی از این امر مستثنی نبوده و با کمبود رغبت جوانان در زمینه تحصیل در این مرکزها روبه‌رو شده‌اند.

روش شناسی

هدف این پژوهش، بررسی عامل‌های مؤثر بر انگیزه دانش‌آموزان دوره اول متوسطه روستایی برای ادامه تحصیل در هنرستان کشاورزی و مرکزهای آموزش متوسطه کاردانش شهرستان‌های کرمانشاه و روانسر می‌باشد. این تحقیق به لحاظ هدف، از نوع کاربردی و از دید شیوه گردآوری داده‌ها، پیمایشی و از لحاظ امکان کنترل متغیرها از نوع علی-ارتباطی است. مرحله‌های اجرای این پژوهش به شرح زیر بوده است. در استان کرمانشاه پنج مرکز کاردانش کشاورزی وجود دارد با استفاده روش نمونه‌گیری تصادفی دوشهرستان کرمانشاه و روانسر به عنوان نمونه انتخاب شدند. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان پایه نهم پسر و دختر روستایی شهرستان‌های کرمانشاه و روانسر (۳۴۵۵ تن) بودند. حجم نمونه، بر مبنای جدول تعیین حجم نمونه بارتلت و همکاران (۲۰۰۱)

و با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی شمار ۳۵۰ دانش‌آموز مقطع سوم راهنمایی پسر و دختر در منطقه‌های روستایی شهرستان کرمانشاه و روانسر انتخاب شدند. با توجه به نوع تحقیق، ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ی محقق ساخته بر مبنای ادبیات موضوع و نظرسنجی از کارشناسان بوده است. روایی و محتوایی پرسشنامه را گروهی از استادان و متخصصان تأیید کردند. برای دستیابی به پایایی ابزار پژوهش، آزمون مقدماتی انجام گرفت و ضریب آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف پرسشنامه بین ۰/۷۲ و ۰/۹۲ به دست آمد. به منظور تحلیل داده‌ها پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، عملیات کدگذاری داده‌ها، استخراج داده‌ها و انتقال آنها بر به نرم افزار SPSS انجام شد. از آمار توصیفی استفاده شده است. در بخش آمار استنباطی به منظور پیش بینی مهمترین عامل‌های تأثیرگذار بر متغیر وابسته تحقیق (میزان انگیزه دانش‌آموزان روستایی برای جذب در مرکزهای آموزش کشاورزی) از رگرسیون ترتیبی استفاده شده است و به منظور بررسی رابطه بین متغیرها نیز از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. متغیرهای مستقل شامل ویژگی‌های فردی (سطح تحصیلات، سن، علاقه به شغل کشاورزی، پیشینه اقامت در روستا، محل زندگی کنونی، رشته تحصیلی مورد علاقه به منظور ادامه تحصیلات دانشگاهی، احساس تعلق به روستا و احساس رضایت از آن، سطح تجربه جوانان در زمینه کشاورزی، پیشینه کار کشاورزی، سطح تحصیلات والدین، آشنایی با مرکزها و مؤسسه‌های کشاورزی)، عامل‌های وانشناختی (عمل‌گرایی، چالش طلبی، تحمل ابهام، مهارت رهبری)، عامل‌های اقتصادی (میزان زمین زراعی خانواده دانش‌آموزان، شمار

راهنمایی (۲۶/۶ درصد)، دبیرستان (۱۷/۴ درصد)، بی سواد (۱۰/۹ درصد)، دانشگاهی (۱/۴ درصد) می‌باشد. سطح سواد پدر به ترتیب راهنمایی (۲۸/۳ درصد)، ابتدایی (۲۶/۳ درصد)، دبیرستان (۱۹/۱ درصد)، بی سواد (۱۲/۹ درصد) و دانشگاهی (۱/۷ درصد) می‌باشد. پیشینه سکونت در روستا، ۴ درصد از پاسخگویان کمتر از ۳ سال، ۳/۴ درصد بین ۳ تا ۶ سال، ۴/۶ درصد بین ۶ تا ۱۰ سال و تعداد ۸۸ درصد از دانش‌آموزان بیش از ۱۰ سال در روستا سکونت داشته‌اند. بیشتر دانش‌آموزان احساس تعلق به روستا را از سطح متوسط به بالا گفتند و تنها ۲/۹ درصد از دانش‌آموزان نسبت به روستای خود هیچ احساسی نداشته‌اند. در زمینه احساس رضایت از زندگی در روستا ۳۲/۶ درصد از دانش‌آموزان از زندگی در روستا رضایت متوسط، ۲۴ درصد رضایت زیاد و ۲۲/۹ درصد رضایت خیلی زیاد نسبت به زندگی در روستا دارند، بنابر این نتایج ۷۹/۵ درصد از دانش‌آموزان رضایت متوسط به بالا از زندگی در روستا دارند. علاقه دانش‌آموزان به شغل کشاورزی ۱۷/۷ درصد خیلی زیاد، ۱۲/۶ درصد زیاد و ۲۳/۴ درصد علاقه متوسط بوده و ۱۴/۹ درصد از دانش‌آموزان هیچ علاقه‌ای به شغل کشاورزی ندارند. نتایج نشان می‌دهد که بیشتر از ۵۰ درصد دانش‌آموزان علاقه متوسط به بالا به شغل کشاورزی دارند. در زمینه میزان آشنایی با مرکزها کشاورزی کمتر از ۵۰ درصد دانش‌آموزان با مرکزهای کشاورزی آشنایی متوسط به بالا دارند و بیش از ۵۰ درصد از دانش‌آموزان میزان آشنایی آنان با مرکزها کشاورزی در حد کم تا هیچ بوده است.

قطعه‌های زمین، دسترسی به ماشین‌ها و ادوات کشاورزی، میزان آشنایی با بازارهای فروش، میزان آشنایی با صنایع تبدیلی و بسته‌بندی، عامل‌های سیاسی شامل (سرمایه‌گذاری دولت در منطقه‌های روستایی و کشاورزی، توجه سیاست‌گذاران و دولت به کشاورزی، کفایت نظام تأمین اجتماعی در منطقه‌های روستایی و بخش کشاورزی، کارآمدی سیاست‌های قیمت‌گذاری و تنظیم بازار، سیاست‌گذاری مناسب در زمینه ایجاد و توسعه زنجیره تولید کالاهای کشاورزی، عملیات تبدیلی و تکمیلی، بازاریابی، بسته‌بندی برای صادرات یا مصرف داخلی) و عامل‌های اجتماعی (عضویت در گروه‌های اجتماعی و محلی، ارتباط با شبکه‌های اجتماعی، نزدیکی فیزیکی به مرکزهای آموزشی، نگرش به آینده شغلی، رضایت از خدمات بهداشتی درمانی منطقه‌های روستایی، رضایت آموزشی در منطقه‌های کشاورزی و روستایی). نظرخواهی‌ها همگی با استفاده از طیف لیکرت (از ۱ تا ۵) انجام شد.

یافته‌ها

چنانکه در جدول ۱ دیده می‌شود، بیشترین جمعیت بر مبنای جنس را به ترتیب مردها با ۲۰۳ تن (۵۸ درصد) و زنان با ۱۴۷ تن (۴۲ درصد) بوده است. رشته مورد علاقه دانش‌آموزان برای ادامه تحصیل در دبیرستان به ترتیب علوم تجربی (۲۴/۳ درصد)، کشاورزی (۲۱/۱ درصد)، علوم انسانی (۲۱/۴ درصد)، علوم ریاضی (۶ درصد) و فنی حرفه‌ای (۲۷/۱ درصد) باشد که بیشترین علاقه به رشته‌های فنی حرفه‌ای است و پس از آن رشته علوم تجربی در رتبه دوم، علوم انسانی در رتبه سوم و کشاورزی در رتبه چهارم. سطح تحصیلات مادر به ترتیب، ابتدایی (۴۳/۷ درصد)،

جدول ۱- ویژگی های فردی جوانان روستایی

متغیر	سطح تغییر	فراوانی	درصد	متغیر	سطح تغییر	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۲۰۳	۵۸	پیشینه سکونت در روستا	کمتر از ۳ سال	۱۴	۴
	زن	۱۴۷	۴۲		بین ۳ تا ۶ سال	۱۲	۳/۴
	جمع	۳۵۰	۱۰۰		بین ۶ تا ۱۰ سال	۱۶	۴/۶
	کشاورزی	۷۴	۲۱/۱		بیش از ۱۰ سال	۳۰۸	۸۸
رشته مورد علاقه	علوم تجربی	۸۵	۲۴/۳	جمع	۳۵۰	۱۰۰	
	علوم ریاضی	۲۱	۶	احساس تعلق به روستا	خیلی زیاد	۱۰۰	۲۸/۶
	علوم انسانی	۷۵	۲۱/۴		زیاد	۹۲	۲۶/۳
	فنی حرفه ای	۹۵	۲۷/۱		متوسط	۱۰۰	۲۸/۶
	جمع	۳۵۰	۱۰۰		کم	۲۲	۶/۳
ابتدایی	۱۵۳	۴۳/۷	خیلی کم		۲۶	۷/۴	
سطح تحصیلات مادر	راهنمایی	۹۳	۲۶/۶	هیچ	۱۰	۲/۹	
	دبیرستان	۶۱	۱۷/۴	جمع	۳۵۰	۱۰۰	
	دانشگاهی	۵	۱/۴	احساس رضایت از روستا	خیلی زیاد	۸۰	۲۲/۹
	بی سواد	۳۸	۱۰/۹		زیاد	۸۴	۲۴
جمع	۳۵۰	۱۰۰	متوسط		۱۱۴	۳۲/۶	
ابتدایی	۹۲	۲۶/۳	کم		۴۱	۱۱/۷	
سطح تحصیلات پدر	راهنمایی	۱۳۴	۳۸/۳	علاقه به شغل کشاورزی	خیلی کم	۱۵	۳/۴
	دبیرستان	۶۷	۱۹/۱		هیچ	۱۹	۴/۶
	دانشگاهی	۶	۱/۷		جمع	۳۵۰	۱۰۰
	بی سواد	۴۵	۱۲/۹		خیلی زیاد	۶۲	۱۷/۷
میزان آشنایی با مؤسسه ها و مراکزهای آموزش کشاورزی	بدون پاسخ	۶	۱/۷	میزان آشنایی با مؤسسه ها و مراکزهای آموزش کشاورزی	زیاد	۴۴	۱۲/۶
	جمع	۳۵۰	۱۰۰		متوسط	۸۲	۲۳/۴
	خیلی زیاد	۱۵	۴/۳		کم	۵۴	۱۵/۴
	زیاد	۶۰	۱۷/۱		خیلی کم	۵۶	۱۶
	متوسط	۷۵	۲۱/۴		هیچ	۵۲	۱۴/۹
	کم	۷۰	۲۰		جمع	۳۵۰	۱۰۰
	خیلی کم	۷۲	۲۰/۶				
	هیچ	۵۸	۱۶/۶				
جمع	۳۵۰	۱۰۰					

گویه های متفاوتی در قالب پرسشنامه طراحی شد، برای سنجش مهارت رهبری ۴ گویه، تحمل ابهام ۴ گویه، عمل گرایی ۵ گویه و متغیر چالش طلبی ۵ گویه طراحی و در معرض نظر دانش آموزان قرار گرفت (جدول ۴).

برای عامل های دیگر مانند عامل های اقتصادی ۵ گویه، عامل های سیاسی ۵ گویه، عامل های اجتماعی ۱۰ گویه (جدول ۴)، طراحی و در معرض اظهار نظر دانش آموزان قرار گرفت. گویه های سنجش انگیزه بر مبنای ضریب تغییرپذیری های رتبه بندی و نتایج آن در جدول ۳ آورده شده است. بنابر نتایج، گویه با تحصیل در مرکزهای کاردانش و هنرستان کشاورزی مهارت های من که یک کشاورز زاده هستم افزایش می یابد ($CV=0.68$) در رتبه اول و گویه به تحصیل در مرکزهای کاردانش و فنی حرفه ای کشاورزی افتخار می کنم ($CV=0.86$) در رتبه هفتم قرار دارد.

چنانکه در جدول ۲ دیده می شود گرایش دختران به ادامه تحصیل در رشته کشاورزی بیش از پسران می باشد.

جدول ۲- رشته ی مورد علاقه دانش آموزان روستایی بر پایه جنس

رشته مورد علاقه	فراوانی		درصد نسبی	
	مرد	زن	مرد	زن
کشاورزی	۳۱	۴۳	۱۵/۳	۲۹/۳
علوم تجربی	۵۴	۳۱	۲۶/۶	۲۱/۲
علوم ریاضی	۹	۱۲	۴/۴	۸/۲
علوم انسانی	۴۵	۳۰	۲۲/۲	۲۰/۱
فنی حرفه ای	۶۴	۳۱	۳۱/۵	۲۱/۲
جمع	۲۰۳	۱۴۷	۱۰۰	۱۰۰

سنجش انگیزه ادامه تحصیل دانش آموزان در هنرستان های کشاورزی

به منظور آگاهی از نظرات دانش آموزان پایه نهم روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی، در مجموع ۱۰ گویه مختلف در قالب پرسشنامه طراحی و در معرض اظهار نظر دانش آموزان قرار گرفت. در این تحقیق برای تعیین انگیزه دانش آموزان نسبت به ادامه تحصیل در هنرستان های کشاورزی سعی شد که با کمی کردن گزینه ها یعنی در نظر گرفتن امتیاز هر پاسخ و جمع امتیازها، پاسخ های ۱۰ گویه مورد نظر، میزان انگیزه هر فرد تعیین شد (جدول ۳).

در این بررسی افزون بر ویژگی های فردی که بر انگیزه مؤثر است چهار متغیر مستقل دیگر بررسی شد، عامل های روانشناختی، عامل های اقتصادی، عامل های سیاسی و عامل های اجتماعی، عامل های روان شناختی دانش آموزان نسبت به علاقه مندی آنان به ادامه تحصیل در هنرستان های کشاورزی سنجش شد. این عامل از چهار متغیر مهارت رهبری، تحمل ابهام، عملگرایی و چالش طلبی تشکیل شده است. برای این عامل ها

جدول ۳- انگیزه جوانان روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی

رتبه	CV	انحراف معیار	میانگین	گویه
۱	۰/۶۸	۱/۶۹	۲/۴۵	با تحصیل در مرکز کاردانش و هنرستان کشاورزی مهارت‌های من که یک کشاورز زاده هستم افزایش می‌یابد
۲	۰/۷۱	۱/۶۲	۲/۲۸	با گرفتن مدرک تحصیلی در مرکز کاردانش کشاورزی می‌توانم از تسهیلات بانک کشاورزی آسانتر استفاده کنم
۲	۰/۷۱	۱/۶۲	۲/۲۷	با تحصیل در مرکز کاردانش کشاورزی و فنی حرفه‌ای کشاورزی می‌توانم در حفظ و حمایت از محیط زیست فعالانه‌تر عمل کنم
۳	۰/۷۴	۱/۷۵	۲/۳۴	با تحصیل در مرکز کاردانش کشاورزی می‌توانم تبدیل به فردی کارآفرین شوم و کارگاه کسب و کار خودم را ایجاد کنم
۳	۰/۷۴	۱/۵۴	۲/۰۷	با تحصیل در مرکز کاردانش کشاورزی می‌توانم با خلاقیت بیشتری عمل کنم. برای دیدگاه‌های جدیدی بیافرینم یا وسایل نو و متفاوتی خلق کنم
۴	۰/۷۷	۱/۶۲	۲/۰۹	با تحصیل در مرکز کاردانش و فنی حرفه‌ای کشاورزی آینده شغلی مناسبی خواهم داشت
۵	۰/۷۸	۱/۸۲	۲/۳۱	با دیدن فیلم در فضای مجازی و رسانه‌ها آرزو می‌کنم کاش من هم چنین کشتزاری را داشتم. چنانچه به نظر می‌رسد می‌تواند مرا به این آرزو برساند.
۵	۰/۸۷	۱/۷۴	۲	تحصیل در مرکز کاردانش و هنرستان کشاورزی برایم جذاب و لذت بخشی است
۶	۰/۸۲	۱/۷۰	۲/۰۷	با تحصیل در مرکز کاردانش کشاورزی می‌توانم استعدادهايم را شکوفا کنم
۷	۰/۸۶	۱/۷۵	۲/۰۲	به تحصیل در مرکزها کاردانش و فنی حرفه‌ای کشاورزی افتخار می‌کنم

مقیاس: اصلاً=۰ خیلی کم=۱ کم=۲ متوسط=۳ زیاد=۴ خیلی زیاد=۵

کشاورزی آشنایی دارید (c.v=.91) مربوط به عامل‌های اقتصادی در رتبه ۲۷ قرار دارد. بر پایه داده‌های جدول ۴، ۱۲ متغیر با میانگین بالای ۳ مربوط به عامل‌های روانشناختی بوده است و یکی از متغیرهای تأثیرگذار بر انگیزه جوانان برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی عامل روانشناختی می‌باشد.

همانگونه که از جدول ۴ مشخص است از ۳۶ عامل مؤثر بر انگیزه مورد بررسی ۱۳ عامل میانگین بالای ۳ (متوسط) کسب کردند. در بین متغیرهای مستقل، رتبه اول گویه‌ها مربوط به زیر مقیاس مهارت رهبری از عامل‌های روانشناختی، گویه من از برنامه ریزی لذت می‌برم (c.v=.24) و گویه تا چه حد با بازارهای فروش داخلی محصول‌های

جدول ۴- اولویت بندی عامل های مؤثر بر انگیزه دانش آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی

عامل	گویه	میانگین	انحراف معیار	cv	رتبه
مهارت رهبری	من از برنامه ریزی برای آینده لذت می برم	۳/۹۷	۰/۹۵	۰/۲۴	۱
	من نه تنها در برابر مشکلات عقب نشینی نمیکنم، بلکه به فکر راه حل های مناسب برای حل آن هستم	۳/۶۱	۱/۱۲	۰/۳۱	۲
	هنگامی در یک کارگروهی شرکت می کنم افراد گروه را برای رسیدن به هدف تشویق می کنم	۳/۶۱	۱/۱۸	۰/۳۲	۳
	وقتی در زندگی ام با تغییرپذیری های زیاد یا شرایط پیچیده ای روبه رو می شوم تلاش می کنم بدانم چه کاری باید انجام دهم یا چه تصمیمی بگیرم	۳/۴۱	۱/۲	۰/۳۵	۴
تحمل انهام	زندگی معمولی را برزندگی پر از تغییر و دگرگونی ترجیح می دهم	۲/۸۷	۱/۳۴	۰/۴۷	۱۰
	ترجیح می دهم کارها را به روش معمولی انجام دهم، نه به شیوه ای متفاوت و نوآورانه	۲/۶۸	۱/۳۴	۰/۵	۱۲
	فعالیت هایی که با آنها آشنایی دارم را بر فعالیت های نا آشنا ترجیح می دهم	۲/۳۸	۱/۵۶	۰/۶۵	۲۲
	کار یکنواخت در مکان آرام را ترجیح می دهم	۳/۴۵	۲/۳۶	۰/۶۸	۲۳
عمل گرایی	افرادی که در جامعه به موفقیت بالایی رسیده اند تحسین می کنم	۳/۵۹	۱/۲۹	۰/۳۶	۵
	از حل مسئله های دشوار لذت می برم	۳/۱۷	۱/۳۸	۰/۴۳	۹
	علاقه مند به کسب تجارب جدید هستم	۳/۲۶	۱/۳۶	۰/۴۲	۸
	داشتن پشتکار برای موفقیت در کارها خیلی مهم است	۳/۱	۱	۰/۳۲	۳
چالش طلبی	هنگام تعیین هدف در زندگی ام ترجیح می دهم هدفه ای سخت را انتخاب کنم	۳/۰۲	۱/۱۵	۰/۳۸	۷
	در برابر مشکلات اغلب راه حل های سازنده پیشنهاد می کنم	۳/۳۹	۱/۰۷	۰/۳۲	۳
	به حل مسئله های پیچیده و مبهم علاقه مندم	۲/۷۷	۱/۴۴	۰/۵۲	۱۳
	برای یک کار پیچیده به طور معمول چندین روش پیشنهاد می کنم	۳/۲۴	۱/۱۹	۰/۳۷	۶

ادامه جدول ۴- اولویت بندی عامل های موثر بر انگیزه دانش آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی

عامل	گویه	میانگین	انحراف معیار	CV	رتبه
اقتصادی	تا چه حد به ماشین ها و ادوات کشاورزی دسترسی دارید	۲/۴۸	۱/۴۴	۰/۵۸	۱۸
	تا چه حد با بازارهای فروش داخلی محصول های کشاورزی آشنایی دارید	۲/۴۶	۲/۲۵	۰/۹۱	۲۷
	تا چه حد با بازارهای فروش خارجی محصولات کشاورزی آشنایی دارید	۱/۸۱	۱/۳۲	۰/۷۲	۲۴
	تا چه حد با صنایع تبدیلی محصول های کشاورزی آشنایی دارید	۲/۱۱	۱/۳۸	۰/۶۵	۲۲
	تا چه حد با صنایع بسته بندی محصول های کشاورزی آشنایی دارید	۲/۰۳	۱/۶	۰/۷۹	۲۵
سیاسی	تا چه حد سرمایه گذاری دولت در منطقه های روستایی و بخش کشاورزی را بر آینده کشاورزان و بخش کشاورزی مؤثر می دانید	۲/۸۸	۱/۵۲	۰/۵۳	۱۴
	تا چه حد نظام تامین اجتماعی (بیمه درمانی و بیمه کشاورزی و ...) در منطقه های روستایی و بخش کشاورزی را بر آینده کشاورزان و بخش کشاورزی مؤثر می دانید	۲/۷۹	۱/۴	۰/۵	۱۲
	تا چه حد تصمیم گیری های دولت در زمینه قیمت گذاری محصول های کشاورزی را بر آینده کشاورزان و بخش کشاورزی مؤثر می دانید	۲/۷۹	۱/۶۴	۰/۵۹	۱۹
	تا چه حد سیاستگذاری در زمینه ایجاد و توسعه امکانات مورد نیاز در بخش کشاورزی بر آینده کشاورزان و بخش کشاورزی مؤثر می دانید.	۲/۵۹	۱/۴۶	۰/۵۶	۱۶
	تا چه حد توجه دولت به فرزندان کشاورزان را بر آیند بخش کشاورزی مؤثر میدانید	۲/۸۹	۱/۷	۰/۵۹	۱۹
اجتماعی	تا چه حد شبکه مجازی در رابطه با علاقه مند کردن دانش آموزان به حرفه کشاورزی مؤثر است	۳/۰۸	۱/۵۵	۰/۵	۱۲
	تا چه حد آینده شغلی دانش آموختگان رشته کشاورزی را خوب ارزیابی می کنید.	۲/۰۸	۱/۵	۰/۷۲	۲۴
	تا چه حد از خدمات بهداشتی-درمانی منطقه های روستایی رضایت دارید.	۲/۷۶	۱/۳۲	۰/۴۸	۱۱
	تا چه حد از خدمات آموزشی در منطقه های روستایی رضایت دارید.	۲/۷	۱/۴۶	۰/۵۴	۱۵
	خانواده شما تا چه حد تحصیل در رشته کشاورزی را خوب و آینده دار می دانند.	۲/۲	۱/۶۳	۰/۷۴	۲۵
	دوستان و همسالان شما تا چه حد تحصیل در رشته کشاورزی را خوب و آینده دار می دانند.	۲/۳۸	۱/۴۹	۰/۶۳	۲۰

ادامه جدول ۴- اولویت‌بندی عامل‌های مؤثر بر انگیزه دانش‌آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی

عامل	گویه	میانگین	انحراف معیار	CV	رتبه
اجتماعی	مردم شهر یا روستای شما تا چه حد تحصیل در رشته کشاورزی را خوب و آینده‌دار می‌دانند.	۲/۵۸	۱/۴۸	۰/۵۷	۱۷
	تا چه حد تصور می‌کنید در آینده روستای خود را به قصد مهاجرت به شهر ترک کنید.	۲/۵۵	۱/۶۳	۰/۶۴	۲۱
	تا چه حد تصور می‌کنید افرادی که از روستایتان مهاجرت کرده‌اند کار درستی انجام داده‌اند و پیشرفت کرده‌اند.	۲/۵۴	۱/۳۷	۰/۵۴	۱۵
	تبلیغات برای تحصیل در مراکزهای کاردانش تا چه حد باعث علاقه‌مندی شما به تحصیل در این مراکزها شده است.	۱/۹۹	۱/۵۹	۰/۸	۲۶

مقیاس: اصلاً=۰ خیلی کم=۱ کم=۲ متوسط=۳ زیاد=۴ خیلی زیاد=۵

جدول ۵- نتایج آزمون تحلیل همبستگی (n=350)

متغیر	r	p
احساس رضایت از زندگی در روستا	۰/۲۴۳	۰/۰۰۰
احساس تعلق به روستا	۰/۲۸۸	۰/۰۰۰
علاقه‌مندی به شغل کشاورزی	۰/۷۱۱	۰/۰۰۰
سطح سواد مادر	-۰/۱۵۲	۰/۰۰۴
سطح تحصیلات پدر	-۰/۱۴۰	۰/۰۰۹
تجربه کار کشاورزی	۰/۱۷۱	۰/۰۰۱
عامل اجتماعی	۰/۷۲۵	۰/۰۰۰
عامل اقتصادی	۰/۶۰۲	۰/۰۰۰
عامل سیاسی	۰/۳۵۵	۰/۰۰۰
چالش طلبی	۰/۲۸۲	۰/۰۰۰
عملگرایی	۰/۰۲۴	۰/۶۵۱ Ns
تحمل ابهام	۰/۱۲۳	۰/۰۰۰
مهارت رهبری	۰/۰۳۵	۰/۵۱۵ Ns

Ns=بی معنی

برای آزمون همبستگی میان متغیرهای مورد بررسی، با توجه به نوع مقیاس متغیرهای مورد نظر، از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد. نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که انگیزه دانش‌آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در هنرستان‌های کشاورزی با متغیرهای احساس رضایت از روستا، احساس تعلق به روستا، علاقه‌مندی به کار کشاورزی، سطح تحصیلات مادر، سطح تحصیلات پدر، تجربه کار کشاورزی، عامل اجتماعی، عامل اقتصادی، عامل سیاسی، چالش طلبی و تحمل ابهام در سطح یک درصد معنی‌دار و با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان گفت که بین این عامل‌ها و انگیزه دانش‌آموزان برای ادامه تحصیل در هنرستان‌های کشاورزی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. اما متغیرهای عملگرایی و مهارت رهبری با متغیر تحقیق (انگیزه جذب) رابطه معنی‌داری وجود ندارد.

به منظور پیش‌بینی مهمترین عامل‌های تأثیر گذار بر متغیر وابسته تحقیق (میزان انگیزه دانش‌آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در هنرستان‌های کشاورزی از مدل رگرسیون ترتیبی استفاده شده که نتایج آن در جدول ۶ آورده شده است. با توجه به داده‌های جدول ۶ نتیجه نهایی در تعیین مدل بهینه نشان می‌دهد متغیرهای عامل اجتماعی، عامل سیاسی، پیشینه تجربه کار کشاورزی، احساس تعلق به روستا، میزان رضایت از زندگی در روستا، علاقه مندی به کار کشاورزی نقش مثبت و عملگرایی و عامل‌های اقتصادی نقش منفی در احتمال انگیزه دانش‌آموزان روستایی

نسبت به ادامه تحصیل در رشته کشاورزی داشتند. با توجه به مقدار ضریب والد مشخص می‌شود بیشترین تأثیر به متغیر تجربه کار کشاورزی با ضریب والد ۲۶/۸۴ و علاقه به کار کشاورزی با ضریب والد ۱۲/۹۴ مربوط می‌شود. ضریب والد معادل ضریب بتا در رگرسیون خطی می‌باشد. برای تعیین اینکه متغیرهای مستقل تا چه میزان می‌توانند تغییرپذیری‌های متغیر وابسته را تبیین کنند از ضرایب تبیین کاکس ($R^2=0.54$)، ناچل کرک ($R^2=0.77$) استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد این متغیرها توانسته‌اند تا ۷۷ درصد از انگیزه دانش‌آموزان به رشته کشاورزی را تبیین کنند.

جدول ۶- تحلیل رگرسیون ترتیبی برای برآورد مدل پیش‌بینی کننده عامل‌های مؤثر بر میزان انگیزه جوانان روستایی برای تحصیل در مراکزهای آموزش کشاورزی

متغیر	B	S.E	Wald	df	sig
constant	-۱/۶۹	۱/۰۸۱	۲/۴۶	۱	۰/۱۱۶
عامل اجتماعی	۰/۰۴۹	۰/۰۱۶	۹/۸۵۷	۱	۰/۰۰۲
عامل اقتصادی	-۰/۰۵۶	۰/۰۳۱	۳/۱۸۷	۱	۰/۰۷۴
عمل‌گرایی	-۰/۰۹۰	۰/۰۴۳	۴/۲۹۸	۱	۰/۰۳۸
عامل سیاسی	۰/۰۶۴	۰/۰۲۷	۵/۷۷	۱	۰/۰۱۶
پیشینه تجربه کار کشاورزی	۰/۲۲۵	۰/۰۴۳	۲۶/۸۴۱	۱	۰/۰۰۰
احساس تعلق به روستا	۰/۴۰۷	۰/۱۳۹	۸/۶۲۳	۱	۰/۰۰۳
رضایت از زندگی روستا	۰/۲۴۱	۰/۱۴۱	۲/۹۴۲	۱	۰/۰۸۶
علاقه به کار کشاورزی	۰/۴۰۹	۰/۱۱۴	۱۲/۹۴	۱	۰/۰۰۰

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از انگیزه‌های دانش‌آموزان روستایی برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی و انتخاب مرکزهای آموزش کشاورزی و کاردانش کشاورزی اشتغال می‌باشد. اشتغال دانش‌آموختگان رشته‌های کشاورزی باید در وزارت جهادکشاورزی و واحدهای وابسته رقم بخورد و مسئولان امر با ضروری دانستن این موضوع به جهت بهبود و ارتقا سطح کیفیت کشاورزی از یک سو و اشتغال‌زایی برای دانش‌آموختگان مرکزهای کاردانش و آموزش کشاورزی از سوی دیگر نسبت به فراهم کردن شرایط لازم اقدام کنند. از آنجایی که افزون بر مرکزهای کاردانش و آموزش کشاورزی، دانشگاه‌ها هم هر ساله دارای دانش‌آموختگان در این بخش می‌باشند لذا باید توجه داشت که سازمان‌ها و نهادهای دولتی توان کافی برای جذب کل دانش‌آموختگان کشاورزی ندارند و به‌طور کلی هم منطقی به نظر نمی‌رسد. همان‌گونه که نیکنامی (۱۳۹۴) باور دارد در حال حاضر شاهد بالا رفتن سن کشاورزان و گرایش ضعیف جوانان به اشتغال در این بخش هستیم و با ادامه این روند در آینده نه‌چندان دور، با فرسایش نیروی انسانی بخش کشاورزی روبه‌رو خواهیم بود. با این حال اجرای هر برنامه‌ای برای بهبود ورود جوانان روستایی به رشته کشاورزی و اشتغال در این بخش منوط به اصلاح نگرش آنان در این زمینه است. اگر چه جوانان روستایی می‌توانند یک منبع انسانی ارزشمند برای توسعه بخش کشاورزی و روستایی به‌شمار آیند، اما مادامی که انگیزه جوانان روستایی به انتخاب رشته و شغل کشاورزی و محیط روستا منفی باشد، اجرای هر برنامه‌ای نمی‌تواند اثر بخشی لازم داشته باشد.

نتایج توصیفی این تحقیق که از بین ۳۵۰ تن از دانش‌آموزان مقطع سوم راهنمایی که همگی از جوانان روستایی بودند نشان داد که ۲۱/۱ درصد از جوانان روستایی علاقه‌مند به ادامه تحصیل در مرکزها آموزش کشاورزی می‌باشند و ۷۸/۹ درصد علاقه‌ای به انتخاب رشته کشاورزی نداشتند. این نتیجه با یافته‌های تحقیق پورسینا و همکاران (۱۳۸۹) و سارا مخت و همکاران (۱۳۹۴) همسو می‌باشد. یکی از دلایل کمبود نگرش جوانان روستایی به انتخاب رشته کشاورزی تفاوت سطح زندگی در روستا و شهر، تفاوت در زیرساخت‌های شهری و روستایی و امکانات رفاهی کم روستا در مقایسه با شهر می‌باشد. همان‌گونه که آبدو و سکولاده (۲۰۱۳) باور دارند جلب توجه دانشجویان به کشاورزی بزرگ مقیاس و تجاری و تشویق آنان به فعالیت در این مقیاس و سطح می‌تواند نگرش آنان به شغل و رشته کشاورزی را بهبود بخشد. همچنین رستمعلی زاده و همکاران (۱۳۹۲) باور دارند که درآمد افراد عامل بسیار تأثیرگذاری بر اشتغال روستایی است و جوانان که میزان درآمدشان پایین تر است بیشتر گرایش به ترک روستا دارند تا ماندگاری در آن. درمورد احساس تعلق به روستا تنها ۲/۹ درصد از دانش‌آموزان هیچ احساس تعلق به روستای محل زندگی خود ندارند، این نکته بسیار مثبتی است که جوانان هنوز احساس تعلق به روستا و زادگاه خود را از دست نداده‌اند. بنابراین یافته‌های تحقیق عامل‌های اجتماعی و اقتصادی نیز تأثیر معنی‌داری بر انگیزه ادامه تحصیل جوانان روستایی در رشته کشاورزی دارد. درآمد کم در منطقه‌های روستایی یکی از عمده‌ترین دلایل مهاجرت و نداشتن گرایش جوانان به زندگی در منطقه‌های روستایی است. این نتایج همسو

با یافته‌های رستمعلی زاده و همکاران (۱۳۹۲)، شعبانعلی فمی (۱۳۸۶) می‌باشد. رادها کریشنا و اینگرام (۲۰۰۵)، بر این باورند که باید زمینه‌های مورد نیاز برای گسترش توانایی‌های لازم در حل مشکلات و توسعه فعالیت‌های حرفه‌ای در اختیار جوانان روستایی قرار گیرد. اتکین (۲۰۰۶) در نتایج بررسی خود، نمونه‌هایی از راه‌اندازی کسب و کار جوانان را با کمترین دسترسی به امکانات نشان داد. مهمترین محاسن مشاغل کشاورزی از دیدگاه جوانان روستایی اشتغال زایی و ایجاد درآمد، و بار معنوی کشاورزی برای روستاییان بود. دیمورگر و همکاران (۲۰۱۰)، در نتایج بررسی خود نشان دادند که خانواده‌های روستایی دارای شرایط مطلوب زندگی، مشاغل کشاورزی را منبع خوبی برای درآمد دانسته‌اند. نتایج به دست آمده از تحلیل رگرسیون نشان می‌دهد که متغیرهای عامل اجتماعی، عامل سیاسی، تجربه کار کشاورزی، احساس تعلق به روستا، میزان رضایت از زندگی در روستا، علاقه مندی به کار کشاورزی نقش مثبت و عمل‌گرایی و عامل‌های اقتصادی نقش منفی در احتمال انگیزه دانش‌آموزان روستایی نسبت به ادامه تحصیل در رشته کشاورزی داشتند. با توجه به میزان ضریب والد مشخص می‌شود بیشترین تأثیر به متغیر تجربه کار کشاورزی با ضریب والد $26/84$ و علاقه به کار کشاورزی با ضریب والد $12/94$ مربوط می‌شود. ضریب والد معادل ضریب بتا در رگرسیون خطی میباشد. برای تعیین اینکه متغیرهای مستقل تا چه میزان می‌توانند تغییرپذیری‌های متغیر وابسته را تبیین کنند از ضرایب‌های تبیین کاکس ($R^2=0.54$)، ناجل کرک ($R^2=0.77$) استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد این متغیرها توانسته‌اند تا ۷۷ درصد از انگیزه دانش‌آموزان به رشته

کشاورزی را تبیین کنند. نتایج بررسی‌های تالبرت و بالش وید (۲۰۰۴) و مالوری و سامر (۱۹۸۶)، پورسینا و همکاران (۱۳۸۹)، آقاسی زاده (۱۳۷۵) و سارامخت همکاران (۱۳۹۴) نیز با یافته‌های این پژوهش همخوانی دارد. برای افزایش انگیزه جوانان روستایی برای ادامه تحصیل در مرکزهای کاردانش و هنرستان‌های کشاورزی با توجه به یافته‌های این تحقیق استفاده از جوانان روستایی تحصیل کرده به عنوان مسئولان و رابط‌های دولتی در منطقه‌های روستایی باعث خواهد شد که انگیزه جوانان روستایی برای تحصیل در رشته کشاورزی افزایش پیدا کند. جوانان روستایی علاقه کمی نسبت به ادامه تحصیل در رشته کشاورزی داشتند، براین پایه لازم است برنامه‌های آموزشی مرکزهای آموزش کشاورزی و کاردانش کشاورزی مورد تجدید نظر قرار گیرد تا ضمن بهبود نگرش جوانان، آنان بتوانند پس از پایان تحصیل از دانش مهارت کسب شده در فعالیت‌های کشاورزی در منطقه‌های روستایی استفاده کنند. هرچه فرصت‌های شغلی در بخش کشاورزی و روستا بیشتر باشد، نگرش جوانان به رشته کشاورزی بیشتر خواهد شد. کمبود درآمد، ضعف زیر ساخت‌ها و امکانات رفاهی در روستا از جمله دلایل نبود انگیزه برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی است. اجرای سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در منطقه‌های روستایی و ارائه امکانات، تسهیلات، اعتبارات و دیگر حمایت‌های لازم برای دانش‌آموختگان مرکزهای آموزش کشاورزی و کاردانش کشاورزی می‌تواند باعث شکوفایی منطقه‌های روستایی، کاهش مهاجرت و افزایش انگیزه برای ادامه تحصیل در رشته کشاورزی در بین جوانان روستا خواهد شد. با توجه به اینکه بیشتر دانش‌آموزان نسبت به محیط روستا و

محل زندگی خود علاقه دارند. لذا ضرورت دارد هر ساله پیش از آغاز تحصیل سال جدید در زمینه رشته های کشاورزی و قابلیت های آن برای جوانان روستایی کارگاه های آموزشی برگزار و نسبت به معرفی این رشته ها و نحوه ادامه تحصیل در آنها و امکان ایجاد شغل در پایان تحصیل اقدام شود. چرا که بیشتر جوانان روستایی با رشته های کشاورزی در مقطع متوسطه بی اطلاع بوده و آگاهی چندانی ندارند. با توجه به اینکه گرایش دختران نسبت به رشته کشاورزی بیشتر از پسران می باشد تاکید می شود در آیند بررسی جامعتری در این زمینه توسط محققان انجام گیرد.

تشکر و قدردانی

از مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی به دلیل حمایت مالی از اجرای این پروژه تحقیقاتی

تشکر و قدردانی می گردد.

منبع ها

- اسفندیاری، ع.، ترحمی، ف. (۱۳۸۸). بررسی فرصت های شغلی بخش های تولیدی در اقتصاد ایران. (تحلیل داده. ستانده). فصلنامه پول و اقتصاد ش. ۳۶
- اسعدی، ص. و یعقوبی، ج. (۱۳۹۴). سنجش گرایش جوانان روستایی به سکونت در روستا و عوامل مؤثر بر آن در روستاهای قصرشیرین؛ فصلنامه روستا و توسعه، سال ۸۱، شماره ۴، صص ۱۶-۱.
- آقاسی زاده، ف. (۱۳۷۵). نگرش جوانان روستایی نسبت به کشاورزی و سنجش گرایش های شغلی آنان در منطقه بالاتجن قائم شهر و تبیین رسالت آموزشی ترویج، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، گروه ترویج و آموزش، تهران.
- احمدی، پ. (۱۳۸۵). راهبردهای آموزش عالی و بستر سازی اشتغال، فصلنامه نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، سال ۳، شماره ۱۱، صص ۷۹-۷۲.
- بخشی جهرمی، آ.، شهیدی زندی، ک. (۱۳۸۸). بررسی انگیزه های تحصیلی دانشجویان رشته های کشاورزی دانشگاه جامع علمی کاربردی کرمان، مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی، جلد پنجم، شماره دوم، صص ۱۰۰
- بی، ا. (۱۳۸۱). روش پژوهش در علوم اجتماعی، ترجمه رضا فاضل، تهران، انتشارات سمت.
- پورسینا، م.، چیدری، م.، حسینی، ج و طهماسبی، م. (۱۳۸۹). عامل های مؤثر بر میزان انگیزه جوانان روستایی برای اشتغال به حرفه کشاورزی: مطالعه موردی روستاهای شهرستان کلاردشت. فصلنامه روستا و توسعه، سال ۱۳، شماره ۳، پاییز ۱ فصلنامه روستا و توسعه، سال ۱۳، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۹، صفحات ۴۹-۳۱.
- جمشیدی، ا.، بندری، ا.، باقری، ا.، نوروزی، ع.، و سبحانی، س. (۱۳۹۷). عامل های مؤثر بر نگرش دانش جویان کشاورزی دانشگاه محقق اردبیلی نسبت به اشتغال در منطقه های روستایی. فصلنامه پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی. شماره ۴۴. بهار ۱۳۹۷.

- دانشور، ا. (۱۳۹۸). سایت خبرگزاری روانسر خبر.
- دواس، دی. ای. (۱۳۸۱). پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، تهرانک نشر نی.
- رستمعلی زاده، و.، قاسمی اردهانی، ع.، رستمی، ن. (۱۳۹۲). عامل های مؤثر بر ماندگاری جوانان روستایی مطالعه موردی: شهرستان اهر. فصلنامه پژوهش روستایی، ۴(۳)، ص ص ۲۵۳-۵۰۵
- رضانیان، م. (۱۳۸۰). سالخوردگی جمعیت شاغل در بخش کشاورزی ایران: دلایل و پیامدها، اقتصاد کشاورزی و توسعه سال ۹، شماره ۳۶، ص ص -۲۱۰-۲۰۷.
- ساروخانی، ب. (۱۳۷۳). روش پژوهش در علوم اجتماعی، جلد ۱، تهران. انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی.
- سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (۱۳۹۱). نقشه جامع علمی بخش کشاورزی مصوب شورای راهبری بخش کشاورزی. بهمن.
- سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه. (۱۳۹۶).
- سلیمی فر، م و مرتضوی، س. (۱۳۸۴). سرمایه انسانی و کارآفرینی در رویکرد فنی و حرفه ای (مورد مطالعاتی خراسان). مجله ی دانش و توسعه علمی-پژوهشی، شماره هفدهم، نیمه دوم سال ۱۳۸۴.
- شریعت زاده، م.، چیدری، م و نوروزی، ا. (۱۳۸۶). بررسی و مقایسه نظرات خبرگان، مجریان و دانش آموختگان نظام آموزش متوسطه کشاورزی پیرامون توقعات بازار کار به منظور ارتقای بهره وری دانش آموختگان در ایران. مجله علمی- پژوهشی علوم کشاورزی، سال سیزدهم، شماره ۱، صص. ۵۶-۷۰.
- شعبانعلی فمی، ح. (۱۳۸۸). اصول ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه پیام نور، چاپ پنجم، تهران، ص ۱۳۶-۱۳۵.
- علم بیگی، ا.، امیری، ر. صاحبدل، س. (۱۳۹۵). نقش مهارت های اشتغال در انگیزه تحصیلی دانشجویان کشاورزی مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره). فصلنامه پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی. شماره ۳۷. ص ۶۲-۴۹.
- علی بیگی، ا و جوانبخت، ف. (۱۳۹۸). عامل های مؤثر در علاقه مندی دانشجویان کشاورزی دانشگاه رازی به اشتغال در روستا. فصلنامه پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی. شماره ۵۰، پاییز ۱۳۹۸.
- علی بیگی، ا.، پورمرادی، ع و افشارزاده، ن. (۱۳۹۱). گزارش نهایی طرح پژوهشی: بررسی عامل های تعیین کننده انتخاب شغل کشاورزی توسط هنرجویان هنرستان های کشاورزی استان کرمانشاه. دانشگاه رازی کرمانشاه. غفاری، غ. (۱۳۸۲). روش پژوهش در علوم اجتماعی. دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران.
- مرکز آمار ایران. (۱۳۹۵). گزیده سرشماری عمومی نفوس و مسکن. www.amar.org.ir
- محمدی دینانی، م.، فولادی، م. (۱۳۸۰). بررسی وضعیت اشتغال دانش آموختگان رشته های کشاورزی مطالعه موردی: دانشکده کشاورزی فجر دانشگاه شهید باهنر. مجله اقتصاد کشاورزی و توسعه، سال نهم، شماره ۳۴، ص ۳۲۹.
- محمدی نجف آبادی، س. (۱۳۸۸). سنجش میزان انگیزه مهاجرت جوانان روستایی و عامل های مؤثر بر آن در شهرستان نجف آباد. پایان نامه دولتی. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه تبریز - دانشکده علوم کشاورزی. کارشناسی ارشد. استاد راهنما: شاپور ظریفیان. استاد مشاور: حسین کوهستانی.
- محمدزاده، س و جابری، س. (۱۳۹۷). تبیین وضعیت نگرش دانش آموزان دختر مقطع متوسطه نسبت به ادامه تحصیل در رشته های کشاورزی (مطالعه موردی: اهواز و ملاتانی). فصلنامه علمی تخصصی رویکردهای

- پژوهشی در کشاورزی دانشگاه علوم منابع طبیعی خوزستان، شماره ۴، پاییز ۱۳۹۷.
- مخت، س.، باقری، ا.، شفیعی، ف و فمی، ح. (۱۳۹۴). بررسی عامل های مؤثر بر انگیزه جوانان روستایی برای انتخاب مشاغل کشاورزی مطالعه موردی: شهرستان گنبدکاووس پژوهش های روستایی، دوره ۶، شماره ۱، بهار ۱۳۹۴.
- متند، ن. (۱۳۷۹). بررسی رابطه آموزش های هنرستان کشاورزی شهید باهنر استان بوشهر با اشتغال فارغ التحصیلان آن در سال های ۱۳۶۶-۱۳۷۹. شورای تحقیقات استان.
- موحدی، ر.، اکبری، ر.، یعقوبی فرانی، ا.، خداوردیان، م. (۱۳۸۹). راهکارهای بهبود وضعیت اشتغال دانش آموختگان رشته های کشاورزی (مطالعه موردی دانشگاه بوعلی سینا همدان) مجله پژوهش های ترویج و آموزش کشاورزی، ۳(۴)، ص ص ۹۸-۸۶.
- میرلطفی، م. (۱۳۸۹) بررسی نقش کشاورزی در توسعه روستایی؛ مطالعه موردی بخش میانکنگی سیستان پایان نامه. دولتی - وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری - دانشگاه فردوسی مشهد - دانشکده ادبیات و علوم انسانی. ۱۳۸۹. دکترای تخصصی (PhD). استاد راهنما: حمید شایان استاد مشاور: علیرضا کرباسی. خدیجه بوذرجمهری
- نیک نامی، م. (۱۳۹۴). ویژگی های اجتماعی- اقتصادی مؤثر بر نگرش جوانان روستایی استان سمنان نسبت به اشتغال در فعالیت های کشاورزی. فصلنامه روستا و توسعه، ۱۸(۲)، ص ص ۱۵۲-۱۲۹.
- هاشمی، س.، مهرابی، ع. ایمنی، س. نجاحی، ا. (۱۳۹۰). توسعه روستایی با تاکید بر اشتغال و کارآفرینی: مطالعه موردی دهستان شباب در استان ایلام، فصلنامه روستا و توسعه، سال ۱۴، شماره ۱، ص ص ۵۸-۳۵.
- همتی، ف.، پزشکی راد، غ. چیدری، م. (۱۳۸۶). بررسی وضعیت شغلی و موفقیت شغلی دانش آموختگان مراکز آموزش کشاورزی استان آذربایجان شرقی. مجله علوم و ترویج و آموزش کشاورزی ایران. جلد ۳، شماره ۱، ص ص ۸-۱.
- Adebo, G. M., & sekumade, A. B. (2013). Determinants of career choice of Agricultural profession among the Students of the Faculty of Agricultural Sciences in EKiti State University, Nigeria. *Journal of agricultural extension and rural development*, 5(11): 249-255.
- Aitken, K. (2006). *Young Entrepreneurs in rural Northumberland and county Durbarn*, university of Newcastle Upon Tyne, centre for Rural Economy Research Report, pp. 1-23.
- Alibaygi, A., & Karamidehkordi, E. (2009). Iranian Rural Youths' Intention to Migrate to Urban Areas. *Asian and Pacific Migration Journal*, 18(2), 303-314.
- Bartlett, J. E.; J. W. Kotrlik & C. C. Higgins. (2001), Organizational research: Determining appropriate sample size in survey research, *Informatin Technology Learning, and Performance Journal* 19(1): 43- 50.
- Baliyan, P.Nenty, H. J. (2015). Demographic Factors Influencing Senior Secondary School Students' Attitude towards Alibaygi, A., & Karamidehkordi, E. (2009). Iranian Rural Youths' Intention to Migrate to Urban Areas. *Asian and Pacific Migration Journal*, 18(2), 303-314.
- Bartlett, J. E.; J. W. Kotrlik & C. C. Higgins. (2001), Organizational research: Determining appropriate sample size in survey research, *Informatin Technology Learning, and Performance Journal* 19(1): 43- 50.

Baliyan, P.Nenty, H. J. (2015). Demographic Factors Influencing Senior Secondary School Students' Attitude towards Agriculture in Botswana. *International Journal of Education and Research*. Vol. 3 No. 10 October 2015 457.

Demurger, S., Fournier, M., Yang, W.(2010). Rural Households Decisions towards Income Diversification: Evidence from a township in northern china, *china economic Review* 21, 532-544.

FAO (2014).socio-economic context and role of agriculture)Iran).

Fernandez,R.R.,&Dillman,D.A. (1997). The influence of community Attachment on geographic mobility. *Rural Sociology*,44(2):345-360.

Glendinning ,A.,Nuttall,M.,Hendry,L.,Kleop,M. and Wood,S. (2003) .Rural communities and well-being:A Good Pace To Grow? *TheSociological Review*,51(1),139-156.

Maliort, M., Sommary, R. (1986). Student images of agriculture: survey highlights and recommendations *journal of American Association of Teacher Educators in Aericulture*, 27(4), 15-17.

Radhakrishan, R.B. and Ingram, P.d. (2005). Youth in Developing World Implication for Research in International Agricultural and Extension Education, proceeding of the 21th Annual conferences Association for international Agricultural and Extention Education.

Talbert, E.A. and Balschweid, M.A. (2004). Engaging students in the Agricultural Education model: factors affecting student participation in the national FFA organization, *journal of Agricultural Education*, vol.45(1), pp. 29-41.

Waithera, K.S. (2013). Challenges to thaching and learnind of agricultural in secondary school in Kakuyni division, Kangundo district, Manchakos county, Kenya. A thesis submitted in partial fulfillments of the requirement for the degree of masters in education(curriculum studies) in the school of education department of educational management policy and curriculum studies of Kenyatta university.

Sumberg, J. (2006). Establishing a national framework for enabling small commodity producers integration into supply chains. Paper prepared for the UNCTAD Expert Meeting Enabling Small Commodity Producers in Developing Countries to Reach Global Markets, 11-13.

Sheila, R. (1994). Analysis factors that place Students at risk. *Educational Research*, 4 (3): 38-42.

Trell, E.M. Hoven, B.V., Huigen, P. (2012). 'It's Good to Live in Järva-Jaani but we can't stay here': Youth and belonging in rural Estonia, Cultural Geography Department, *Journal of Rural Studies*, 28, PP. 139- 148. www.elsevier.com/locate/jrurstud.

Factors influencing rural students motivation in Kermanshah and Ravansar counties to Ended in Agriculture Vocational Schools

Adel Nemati^{1*}, Nashmil Afsharzade², Shahram Moghadas Farimani³, Golamreza Sadegi⁴

1-Faculty member, Economic, social, and Extension Research Department, Kermanshah Agricultural and Natural Research and Education center, AREEO, Kermanshah, Iran.

2-Expert of Kermanshah Organization of Jihad-e-Agricultural, Kermanshah, Iran.

3-Assistant Professor, Institute of Agricultural Extension and Education, AREEO, Tehran, Iran.

4-Expert of Kermanshah Agricultural and Natural Research and Education center, AREEO, Kermanshah, Iran.

Abstract

The purpose of this study was investigating the factor affecting motivation of rural youth toward vocational agricultural school in Kermanshah and Ravansar counties. In terms of goal, data collection and data analysis the study was an applied, survey and correlation descriptive research respectively. The target population consisted of boye and girls students in the third grad of high school first in Kermanshah and Ravansar counties in the 2018-2019 years (N=3455). Sample size determined using table Bartlet et al as 350 people and stratified random sampling method was used as a sampling method. The main research instrument was questionnaire which its validity confirmed by the panel of expert and reliability was used cronbachs alpha coefficient. The results indicated that 21% respondents had the positive towards vocational agricultural school. The correlation coefficient shows that there is a significant relationship between individual factor, social factor, political factor, economic factor, challenge and ambiguity tolerance with the motivation of rural youth in recruiting vocational centers and agricultural secondary education. Rrsult of ordinal regression analysis showed that social factor, political factor, Feeling of belonging to the village, Satisfaction with life in the village, Interest in agricultural work had a positive impact. But the economic Factor and pragmatism had a negative impact toward motivation to continuing education in agricultural.

Index Terms: Rural student, Motivation to study, Agricultural conservatories

Corresponding Author: A. Nemati

Email: nematiadel@yahoo.com

Received: 30/05/2020 **Accepted:** 22/06/2020